

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

กองทุนหมู่บ้าน

The background of the slide features a stack of Thai banknotes, including 100 Baht and 50 Baht denominations, with a teal gradient overlay. The text is positioned on the right side of the image.

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย

วัตถุประสงค์และประโยชน์

ของกองทุนหมู่บ้านได้

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์ ตัวอย่าง
กองทุนหมู่บ้านได้

จุดประสงค์

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญ
ของกองทุนหมู่บ้าน

ทบทวนกลุ่มแม่บ้าน

กองทุนหมู่บ้าน

เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ที่รัฐบาล
ได้จัดสรรให้เป็นเงินที่ใช้ในการบริหารจัดการใน
ท้องถิ่นเพื่อสร้างศักยภาพความเข้มแข็ง สังคม
เศรษฐกิจสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

กองทุนหมู่บ้าน

ก ท บ

กองทุนหมู่บ้าน

"กองทุนหมู่บ้าน" ไม่ใช่เงิน !
"กองทุนหมู่บ้าน" เป็นอะไรที่ใหญ่โต
และมีคุณค่ายิ่งกว่าเงินมากนัก

ประเวศ วะสี

๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๔

กว่าจะเป็นกองทุน
หมู่บ้าน

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑-๗

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ระหว่างระยะเวลา

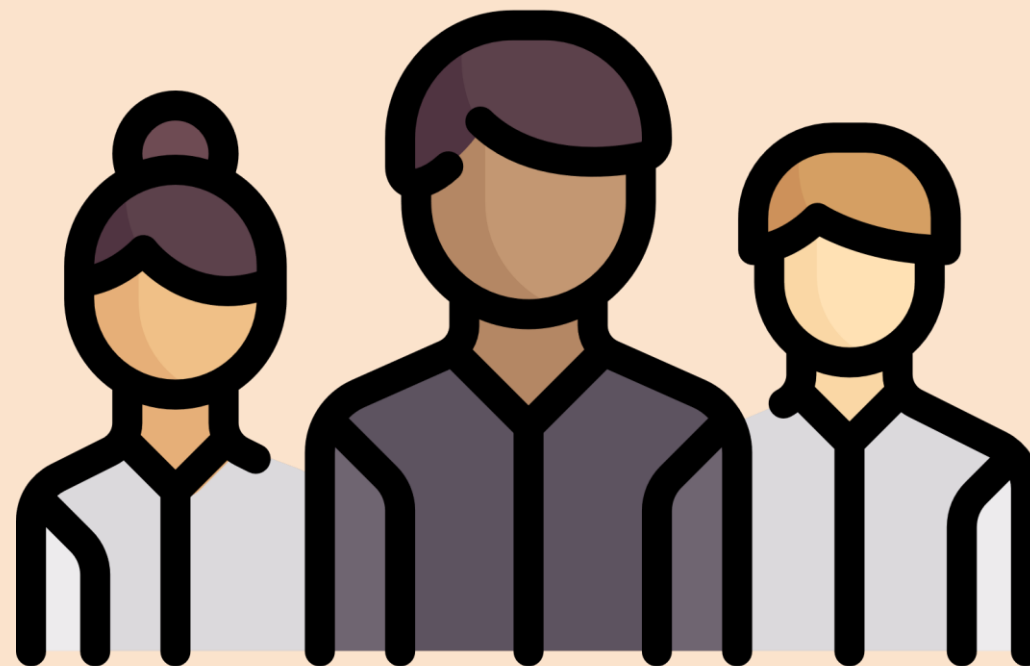
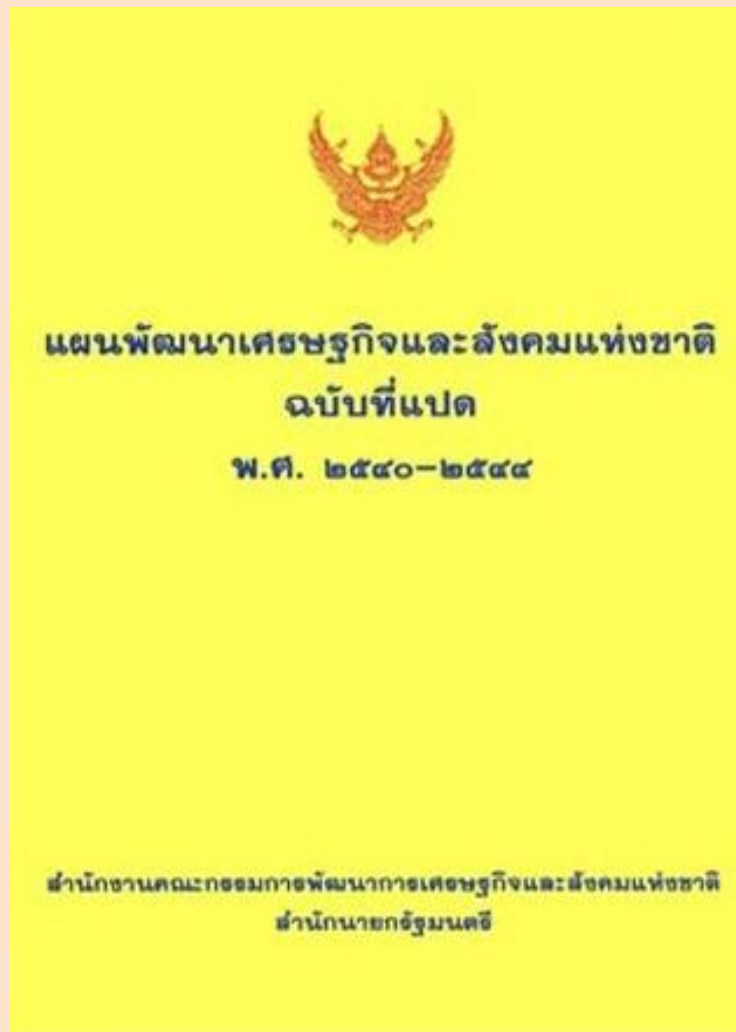
พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๖

และถึง พ.ศ. ๒๕๐๙

จัดพิมพ์โดย : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘-๙

สรุปได้เป็น ๓ แนวทางหลัก

การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง

การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน

การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูลกัน

จุดประสงค์ของ กองทุนหมู่บ้าน

จุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

๑. เป็นแหล่งเงินทุน
หมุนเวียน สำหรับการ
ลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ
สร้างงาน เพิ่มรายได้

จุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

๒. ส่งเสริมให้หมู่บ้าน
มีการบริหารจัดการเงินทุน
ของตนเองให้เหมาะสม

จุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

๓. เสริมสร้างกระบวนการ
พึ่งพาตัวเองของหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง

จุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก

จุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

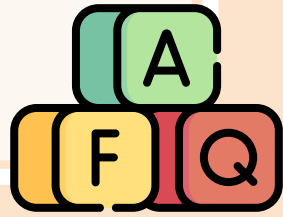
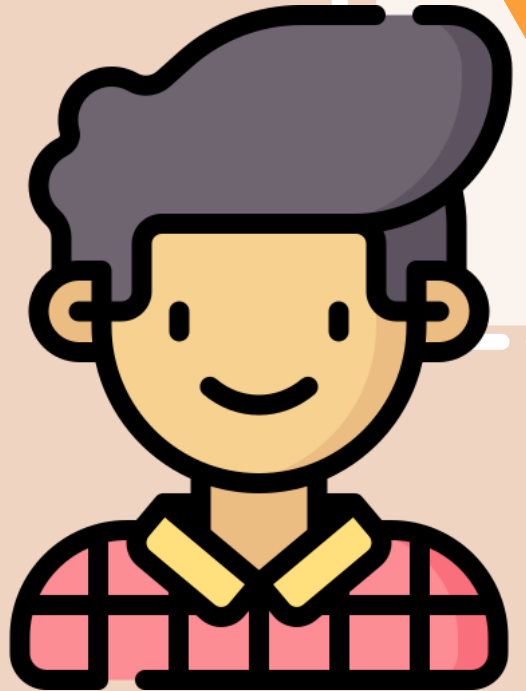
๕. เกิดศักยภาพ
ความเข้มแข็งของ
ประชาชนในหมู่บ้าน

...

คำถามชวนคิด?

เศรษฐกิจในระดับฐานราก
คืออะไร

ปรัชญาของ กองทุนหมู่บ้าน

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้าน

๑. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
๒. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
๓. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้าน

๔. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน
ราชการ เอกชนและประชาสังคม

๕. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตย
พื้นฐาน

สิทธิและประโยชน์
ในกองทุนหมู่บ้าน

สิทธิและประโยชน์ในกองทุนหมู่บ้าน

๑. กู้ยืมเงินกองทุน
ไปประกอบอาชีพหรือ
พัฒนาอาชีพได้ตาม
ความต้องการ

สิทธิและประโยชน์ในกองทุนหมู่บ้าน

๒. รับเงินปันผล
หรือความช่วยเหลือจาก
กองทุนตามระเบียบ
กองทุนกำหนด

สิทธิและประโยชน์ในกองทุนหมู่บ้าน

๓. ร่วมติดตาม ตรวจสอบ
การดำเนินงานของ
คณะกรรมการและใช้เงิน
ของสมาชิก

ความสำเร็จ
ของกองทุน

กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๙ ตำบลหนองบ่อ
อำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี

กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา

จุดเริ่มต้นของกองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ และต่อมาได้รับโอนเงิน ๑ ล้านบาท มีสมาชิกเริ่มแรก รวม ๗๐ คน สมาชิกกองทุนบ้านดอนแจ่งพัฒนา เป็นผู้มีความรู้และมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย เช่น มีความรู้ด้านยาสมุนไพร มีความรู้ด้านปุยชีวภาพ มีความรู้ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีจีน

กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา

เมื่อปี ๒๕๔๗ กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา ได้รับรางวัลชมเชยการประกวดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดีเด่นระดับจังหวัด และต่อมาในปี ๒๕๔๙ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ การประกวดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดีเด่น และได้รับเงินจัดสรรเพิ่มทุน จำนวน ๑ แสนบาท

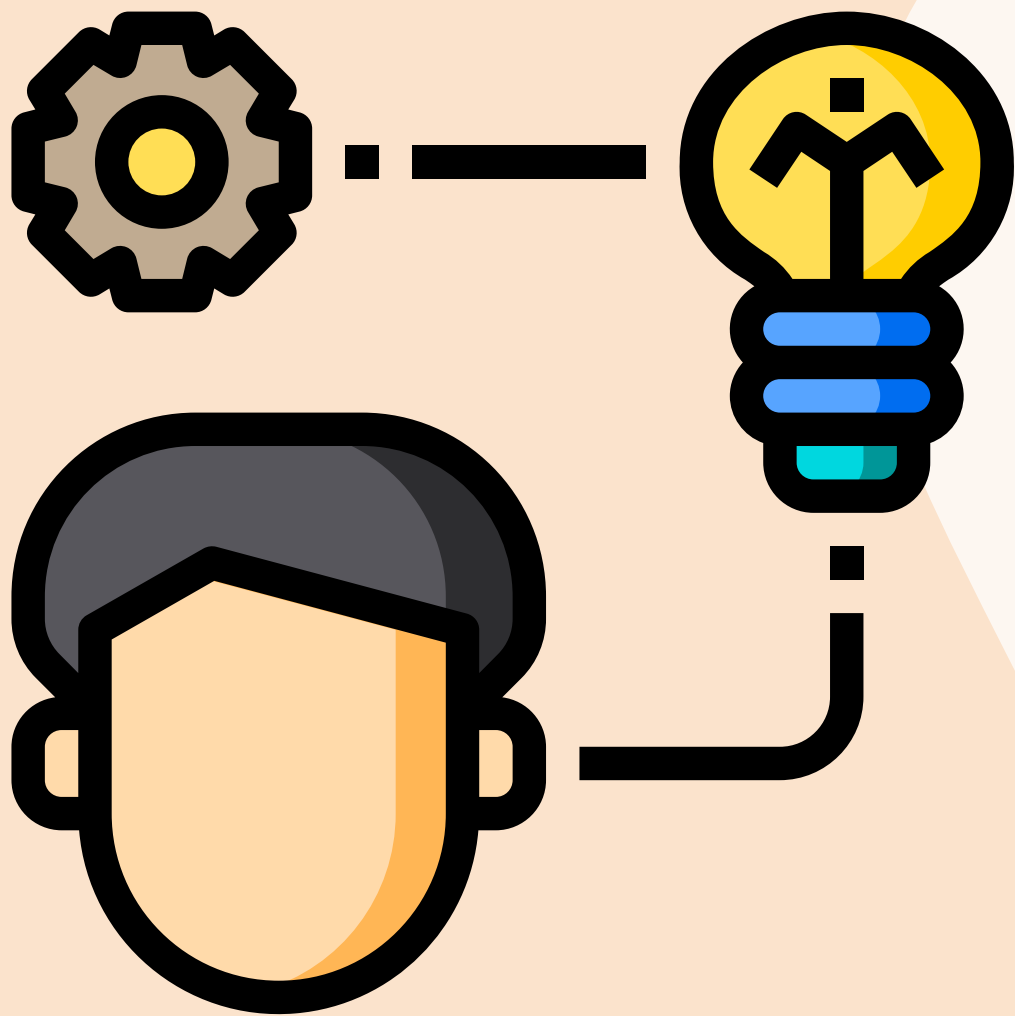
กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา

นอกจากนี้กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนาได้ส่งเสริมการออมเงิน โดยให้สมาชิกทุกคนนำเงินสัจจะมาส่งทุกวันที่ ๑ ของเดือน ในปัจจุบันกองทุนมียอดเงินในบัญชีเงินล้านรวม ๑,๑๙๖,๖๖๘ บาท และบัญชีเงินฝากสัจจะออมทรัพย์รวม ๑,๘๔๓,๓๑๔ บาท

กองทุนหมู่บ้านดอนแจ่งพัฒนา

สำหรับปัจจัยแห่งความสำเร็จเกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก และกรรมการในการดำเนินกิจกรรมกองทุน สามารถจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและสาธารณประโยชน์ เช่น มอบเงินรับขวัญเด็กแรกเกิดให้กับสมาชิกกองทุนรายละ ๕๐๐ บาท มอบทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนในหมู่บ้าน จัดสรรเงินสมทบกิจการกลุ่มสตรี/อสม./ชมรมผู้สูงอายุ และจัดทัศนศึกษาดูงานสถานที่ต่าง ๆ ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ

ครูให้นักเรียนทำใบงาน ที่ ๗ เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

คำชี้แจงในการทำ
กิจกรรมนักเรียน

ครูให้นักเรียนทำใบงาน
ที่ ๗ เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

คำชี้แจงบทบาท
ครูปลายทาง

๑. ครูอธิบายคำสั่งให้นักเรียนฟัง
๒. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

กองทุนน้ำมันชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงคราม

ตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ชาวบ้านจึงมีอาชีพเกษตรกรรม และทำนาเป็นหลัก องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงคราม จึงนำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนหนึ่งเพื่อนำมาจัดตั้งกองทุนน้ำมัน ๑๑ หมู่บ้าน

กองทุนน้ำมันชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงคราม

เมื่อปี ๒๕๔๘ เพื่อให้ชาวบ้านได้ยืมน้ำมันดีเซลไปทำนา โดยแนวคิดจากสภาพความเป็นอยู่ของตำบลชุมแสงสงคราม ทั้ง ๑๑ หมู่บ้าน ที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เดิมชาวบ้านจะต้องกู้ยืมเงินเพื่อนำมาซื้อ อีพีจีเอการผลิต โดยเฉพาะน้ำมันดีเซลที่ใช้ในการไถนาและการสูบน้ำเข้านาต้องกู้ยืมเงินต้องเสียค่าดอกเบี้ยค่อนข้างสูง

กองทุนน้ำมันชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงคราม

กองทุนน้ำมัน มีเงื่อนไขว่า สมาชิกที่ยื่นคำร้องขอกู้น้ำมัน จะต้องมีส่วนชดเชยค่าประกัน ๒ คน การกู้ยืมน้ำมันไม่คิดดอกเบี้ย และ กำหนดว่าสมาชิกทำนา ๑ ไร่ สามารถกู้ยืมน้ำมันได้ ๒๐ ลิตร ส่วน การคืนนั้นให้ใช้คืนเป็นเงินสดตามราคาน้ำมัน ณ วันที่กู้ยืม กำหนดให้ชำระคืนภายใน ๑๒๐ วัน

กองทุนน้ำมันชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงคราม

การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปด้วยดี หลังเกี่ยวข้าวเสร็จ สมาชิกจะนำเงินมาคืนกองทุนน้ำมัน ชาวบ้านมีความพอใจ ถึงแม้ราคาน้ำมันดีเซลจะแพงขึ้นทุกปี แต่สมาชิกไม่ต้องเสียดอกเบี้ยเงินกู้เหมือนอดีต ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกองทุนน้ำมันในปี ๒๕๔๘ มีสมาชิก ๖๕๘ ครัวเรือน ในปี ๒๕๕๒ สมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๕๐๐ ครัวเรือน

ใบงาน เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

๑. ชื่อกองทุนหมู่บ้าน

.....

๒. อาชีพหลักของชาวตำบลชุมแสงสงคราม

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

๓. ชาวตำบลชุมแสงสงครามนำงบประมาณขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลมาจัดตั้งเป็นกองทุนอะไร

.....

๔. กองทุนน้ำมันของชาวตำบลชุมแสงสงครามมีเงื่อนไขสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

เฉลย ใบงาน เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

๑. ชื่อกองทุนหมู่บ้าน

..... กองทุนน้ำมันชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล ชุมแสงสงคราม

๒. อาชีพหลักของชาวตำบลชุมแสงสงคราม

..... ทำนา

.....

.....

เฉลย ใบงาน เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน

๓. ชาวตำบลชุมแสงสงครามนำงบประมาณขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลมาจัดตั้งเป็นกองทุนอะไร

..... **กองทุนน้ำมัน ๑๑ หมู่บ้าน**

๔. กองทุนน้ำมันของชาวตำบลชุมแสงสงครามมีเงื่อนไขสำคัญอย่างไรบ้าง

..... **สมาชิกที่ยื่นคำร้องขอกู้น้ำมันจะต้องมีสมาชิกค้ำประกัน ๒ คน**

..... **การกู้ยืมน้ำมันไม่คิดดอกเบี้ยและกำหนดว่าสมาชิกทำนา ๑ ไร่ สามารถกู้ยืม**

..... **น้ำมันได้ ๒๐ ลิตร ส่วนการคืนนั้น ให้ใช้คืนเป็นเงินสดตามราคาน้ำมัน**

..... **ณ วันที่กู้ยืม กำหนดให้ชำระคืนภายใน ๑๒๐ วัน**

สรุป

เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ที่รัฐบาล
ได้จัดสรรให้เป็นเงินที่ใช้ในการบริหารจัดการใน
ท้องถิ่นเพื่อสร้างศักยภาพความเข้มแข็ง สังคม
เศรษฐกิจสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

บทเรียนครั้งต่อไป

วิสาห์กิจชุมชน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th